

Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo ololetno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—
== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9
V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Izhaja: ==
vsak dan, izvenemš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona štev. 188. —

Današnja številka obsega 4 strani.

Poslanec Ploj — deklariran sovražnik slovanske solidarnosti.

Ko je objavila Plojeva »Sloga« minuli teden notico v prilogi edinosti jugoslovanskih poslancev, je takoj napadel dunajski »Vaterland« hofrata Ploja, češ, da prejšnje Plojevo obnašanje ni bilo tako, da bi se bil smatral Ploj za pristaša slovanske solidarnosti — zdaj pa da se je naenkrat le izrekel za slovansko solidarnost. — To je bolelo »slovenskega« hofrata — kajti pri »Vaterlandu« in pri njegovih somišljenikih se kaže kot »velik konservativec« in »brezdomovinski« klerikalec — zaradi znane visoke protekcije, ki jo žvija dunajski »Vaterland«, katere protekcije hoče biti tudi mal Ploj za vsako ceno sodeležen. — Kaj pa je storil mal hofrat? Hitro je poslal »Vaterlandu« popravek, v katerem zatrjuje, da dotične notice v »Slogi« ni ne pisal in tudi ne inspiriral in da torej odpade tudi vse »Vaterlandovo« sklepanje z ozirom na dotično »Slogino« notico. — To se pravi z drugimi besedami: Za »Vaterland« in njegove mogočne protektorje izjavlja hofrat Ploj, da ni pristaš edinosti Slovanov in osebito Jugoslovanov v državnem zboru. — Priznamo, v tem slučaju je pisal hofrat Ploj enkrat golo resnico, kajti, res je — in to smo mi takoj povdarjali — da je poslanec Ploj nasprotnik narodne edinosti, zoper katero spletkarji na vse mogoče načine, ker tako želi vlada Benerth - Bilinski - Hochenburger - Schreiner. Kljub temu pa dr. Šusteršič še vedno ni dobil izjave o dozdevnem izstopu »Zveze južnih Slavov« iz »Narodne zveze«. — Čudne reči!

Resnica je in ostane enkrat za vselej, da dela hofrat Ploj osebno danes izključno le tako politiko, ki prija našim zagrizanim narodnim nasprotnikom. Podpira ga pa pri tem po svojih močeh veliki »Slovan« in večni ruski romar Ivan Hribar.

Slavlje slovanske krščanske mladine.

Orli: »Na zdar«!
Kamnik, 8. avgusta 1909.
Naši vrli bratje »Orli« so lahko zadovoljni z današnjim slavljem. Zadovoljni smo z njimi vsi, ki smo danes prihiteli v ljubki naš slovenski Kamnik, zadovoljno z njimi slovansko krščansko ljudstvo.
Krščanska renesanca med Slovenci je rodila krepko politiško organizacijo. Nimamo slabe zadružne gospodarske organizacije. Močnejša je, kakor pri marsikaterih močnejših narodih, ki se dlje nego li mi gospodarsko zadružno združujejo in krepe. Kljub soc. demokraciji in novejši narodni delavski organizaciji imamo zelo lepo delavsko organizacijo. Ponosni smo na našo izobraževalno organizacijo in to timbolj, ker se ni niti stara dobrih deset let, a je le razpredena po celi Sloveniji in ni daleč tisti čas, ko se uresniči vzor ustanoviteljev S. K. S. Z., da imej vsaj vsaka slovenska župnija, vsaka slovenska nasebina svoje izobraževalno društvo.
Najbolj veseli smo pa vsi: mladi in stari, najnovejše naše cvetlice, združene naše slovanske krščanske mladine, naših »Orlov«. Organizirali smo, izobraževali slovansko ljudstvo, navdajali ga s krščanskim in narodnim prepričanjem, a manjkalo nam je tistega, kar smo vsi pristrčno želeli: združene krščanske slovanske mladine.
Vzor mladih dni našega dela je vresničen. V taboru slovanske krščanske mladine se družijo čimdalje večje čete.

Naša združena krščanska mladina je tisti vrec, ki nas vse izpodbuja, navdušuje.

Današnji kamniški dan nas je prepričal, da seme, ki smo ga sejali leta, ni padlo v skalnata tla. Vzklilo je in rodilo tisočeri sad. Vsa, ki je bil v Kamniku, se je lahko prepričal, da slovanskega krščanskega ljudstva s tako mladino nihče ne upogne, nihče več mu ne izruje njegovih verskih svetinj.

Občudovali smo disciplino naših bratov, »Orlov«! Saj se še spominjamo, kako nas je skrbelo včasih ob raznih slovenskih prilikah vreme. Mimoli teden je bil deževen. Ni bilo gotovo, da bo lepo vreme ob kamniškem dnevu. Danes zjutraj je ležala megla po slovanskih ravanih. Orlov ni zadržala vremenska bojazen. Njihov »generalštab«, ako se smemo tako izraziti, je ukazal, 8. avgusta je letošnji glavni nastop »Orlov« v Kamniku. Nekaj samoobsebi umevnega je bilo za »Orle«, da so prišli.

Mogočen je danes »Orle«. Še mogočnejši postane. Takega »Orlovega« napredka nismo pričakovali niti optimisti, kakršnega smo videli danes. Saj drugi narodi nimajo tako močne krščanske telovadne organizacije, tako disciplinirane mladine, kakršna je že zdaj po še ne triletnem delu organizacija našega »Orla«. Čestitamo skromnemu našemu tovarišu Podlesniku timbolj, ker si je zbral tako spretno sopomočnike, med katerimi si pač ne moremo kaj, da ne bi imenovali predvsem brata Jeločnika, taktičnega generala in vaditelja naših vrlih telovadcev. Počastili so ga danes telovadci z lavorjevimi vencem in s srebrno opravo za pisalno mizo. Malo, zaslužno plačilo za velikansko njegov trud.

Kamničane moramo pohvaliti. Okrasili so mesto z zastavami. Le nekaj zagrizencev ni imelo za »Orle« zastav, jih ni imelo tudi za goste »Orlov«, za Poljake Rusine in ne za obmejne Slovence »Orle«. Pomnilovalno se smejimo kamniškemu županu dr. Krautu, ki stopa po Hribarjevih stopinjah in ni pozdravil kamniških gostov. Zastave, ki so plapolale včeraj po Kamniku svojim gostom v pozdrav, so samoobsebi kazale, da se Kamničani ne strinjajo s svojim županom.

Kamnik je sijajno, slovesno sprejel »Orle« in njihove prijatelje. V prvi vrsti gre pač za sluga deželnemu poslancu dekanu Lavrenčiču, ki je bil duša vseh priprav in ki ima pač glavno zaslugo, da so se ne ravno mala pripravljala dela za tako velikansko slavlje tako točno izvedla. Čast mu!

V Kamnik! — Ljudstvo pozdravlja »Orle«.

Klic »Orlov« v Kamnik je dovedel danes do 900 »Orlov« in drugega občinstva na ljubljanski državni kolodvor. Meglo smo imeli v Ljubljani, marsikdo je skrbno gledal v nebo, jeli bode lepo. A čimbolj smo se bližali Kamniku, timbolj so solnčni žarki preganjali meglice. Ko smo došli v Kamnik, smo imeli krasni, poletni solnčni dan. Skrb je izginila iz najskrbnejših obrazov. Vse je bilo radostno legega dne. Ljudstvo je pozdravljalo ob progi izletnike. Že v Šiški so nas pozdravljali živio in »Na zdar« - klici, čimbolj smo se bližali Kamniku, timvečje množice so nas pozdravljale. Trobentači »Orli« so v vlakcu krepko trobentali. Pele so se tudi navdušene narodne pesmi.

Sprejem na kamniškem kolodvoru.

Na kamniškem kolodvoru se je vršil pristrčen pozdrav. V imenu kamniških meščanov in v imenu kamniških občinskih svetnikov je pozdravil »Orle« in jim zaklical ob njihovem izletu »Dobro došli« in »Na zdar«! g. Valentin Benkovič. Došle goste je pozdravil v imenu društva »Kamnik« g. Julij Weibel. Deželni poslanec dekan Lavrenčič pozdravi goste v imenu mesta, ki je v zastavah, v imenu kamniškega okrožja kot dekan in deželni posla-

nec. Odgovarjal je deželni in državni poslanec Pogačnik, ki se zahvali za sprejem. Ne samo »Orli«, vsi ki smo prišli, smo veseli, ker vidimo in se radujemo, kako prodira S. L. S. Zakliče: »Živio slovenski Kamnik!« Navdušeni živio - klici. Kamniške dame pripenjajo gostom slovanske kokarde in šopke.

Vhod v mesto.

Pred kamniškim kolodvorom se nato vreajo »Orli« in došla društva za slovesen vhod v mesto Kamnik. Slovenci izpred otvorijo telovadci na konjih, na čelu jim brat nač. Jeločnik, sledi banderij zastav, zbor 37 trobentačev. »Orli« v kroju, 400, neuniformirani »Orli«, 200, nato pa razna društva S. K. S. Z., ki so prihitela iz vseh krajev slovanske domovine, da se udeležijo slavlja bratov »Orlov«. Kamnik je bil v zastavah z malimi izjemami. Lep slavalok je pozdravljaj »Orle« in njihove slovanske in slovanske goste.

Zastave.

Tele zastave smo opazili ob izprevedu: 1. S. K. S. Z. Ljubljana. — 2. Glasbeno društvo »Ljubljana«. — 3. Društvo Kamnik. — 4. S. k. izobraž. društvo Mekinje. — 5. S. k. izobraževalno društvo Križe pri Trzihu. — 6. S. k. izobraževalno društvo Škofja Loka. — 7. S. k. izobraževalno društvo Domžale. — 8. S. k. izobraževalno društvo Srednja Vas v Bohinju. — 9. Katol. del. družba Idrija. — 10. S. k. izobraževalno društvo Dol pri Ljubljani. — 11. S. k. izobr. in krščansko soc. delavsko društvo Preska. — 12. Strokovno društvo avstrijskega kršč. popirnega delavstva in S. k. izobraževalno društvo Dev. Mar. v Polju. — 13. Katol. del. društvo Jesenice. — 14. S. k. izobraževalno društvo Rova. — 15. Marijina družba Homec. — 16. S. k. izobraževalno društvo Mengeš. — 17. S. k. izobraževalno društvo Dobropolje. — 18. S. k. izobraževalno društvo Žiri. — 19. Blaž Potočnikova čitalnica St. Vid nad Ljubljano.

Vsi Slovenci, Poljaki, Rusini, zastopani pri slavlju.

Slavlja »Orlov« so se udeležile s svojimi zastopniki prav vse slovanske pokrajine: bil je zastopan Štajerc, Korošec, Goričan, Tržačan. Imeli smo pa v svoji sredi tudi mile nam goste Rusine in Poljake. Na slavlje je pohitel dr. Krekov sošolec bog. profesor Starorusin Litvinovič iz Stanislavova, voditelj starorusinske stranke odvetnik dr. Aleksejevič iz Stanislavova in Poljak Markel iz Lvova. Tudi mili hrvaški nam gostje so se udeležili letnega glavnega »Orlovega« taborja. Pohiteli so med »Orle« tudi naši poslanci in dostojanstveniki. Popoldne je prihitel med »Orle« prevzvišeni ljubljanski knezoškof dr. A. Bonaventura Jeglič, vkljub temu, da se je prevzvišeni ljubljanski višji pastir šele danes zjutraj ob šesti uri povrnil čez Zagreb z evharistiškega shoda v Dalmaciji. Dolgotrajna pot ni zadržala prevzvišenega dostojanstvenika, pohitel je na slavlje priljubljenih mu »Orlov«. Opazili smo še sledeče dostojanstvenike med gosti »Orlov«: dež. odbornik dr. Lampe je v imenu zadržanega deželnega glavarja dvornega svetnika Šukljeta zastopal kranjsko deželo, navzoči so: drž. in dež. poslanci: dr. Korošec, dr. Benkovič, komercialni svetnik poslanec Povše, Pogačnik, Demšar, dež. odbornik posl. E. Jarc, dež. posl. Mandelj in Zabret, zbornični svetnik Kregar in mnogo drugih dostojanstvenikov. Tisti pa, ki so bili zadržani in niso mogli na slavlje »Orlov«, so se jih pa spominjali s pristrčnimi pozdravi.

Cerkveno opravilo.

V dekanijiški cerkvi na Štuni je daroval sveto mašo pospešitelj in pokrovitelj naše mladine, »Orlov«, gospod kanonik Šiška. Ubrano je prepeval cerkveni zbor kamniški pod spretnim vodstvom g. Heybalovim. Kamniški cerkveni zbor se odlikuje s krasnim, ubranim, umetniško dovršenim petjem. Zopet smo se prepri-

čali, kako da napreduje, ko smo ga čuli zadnjič.

Pred cerkvijo so bili zbrani telovadci. Cerkev je bila natlačeno polna »Orlovih« gostov.

Vhod v mesto Kamnik je bil nad vse slovesen. »Orli« so korakali strogo disciplinirano; strogo vojaški pozor. Občudovali smo zopet in zopet njihovo disciplino. Kamniške dame so jih obsipale z okenji s cveticami. Čast jim!

Tabor »Orlov« v Kamniku.

Po končani sveti maši so korakali »Orli« in njihovi gostje na kamniški glavni trg tja, kjer stoji dom društva »Kamnik«. Hitro so se uredili na tem lepem, čveterokotnem trgu. Bil je to krasen pogled, ki je moral navdušiti vsakega še tako miznega udeleženca, ko je videl to krepko, našo junaško, disciplinirano, na poveljni-kovo kretljivo ubogljivo telovadno četo. Slikovit je bil prizor: krasne uniforme naših »Orlov«, ponosni prapori naših društev, uniformirani kamniški ognjegasci, krasne narodne noše članic društva »Kamnik«, okna polna kamniške gospode, okolu telovadcev pa na tisoče in na tisoče broječa množica.

Ko se prikažejo prve telovadne čete, zasvira pred »Domom« razvrščena godba mariborskega 47. pešpolka grof Beck. Pohvaliti jo moramo. Igrala je pricizno, izborna, po večini slovanske in slovanske skladbe. Ponovno je občinstvo navdušeno ploskalo godbi in njenemu kapelniku g. Ivanu Hungerju. Zaslužila je pohvalo v polni meri. Pohvalo pa zasluži tudi kamniška godba, ki je tudi pokazala, da je izborna izšolana in da v polni meri izpolnjuje svojo uemtniško dolžnost. V izprevedu sta korakala v kroju tudi dva mlada dečka, ki jima je rajna nedavno umrla mami-ca sama napravila »Orlovski« obleki in je bila njena zadnja želja, da vidi mlada svoja junaka korakati med »Orli« v kroju. Solzno je bilo oko vsem onim, ki so znali za poslednjo voljo rajne mami-ce. Želimo Slovincem še veliko takih mater, ki naj vzpodbujajo svoje sinove, da nastopajo kot »Orli« v vrstah naše mladine.

Deželni poslanec dekan Lavrenčič pozdravlja »Orle«.

Ko se vse »vojaško« uredi, govori z balkona tisočeri množici prvi deželni poslanec dekan Lavrenčič. Njegova izjava nja pozdravlja množica z urnebesnim živio-klici. Izjava: Bratje »Orli«! Pristrčno pozdravljam junaške »Orle« (Živahno odobravanje), našo armado (Urnebesno pritrdjevanje). Pristrčno pozdravljam vse Slovence in Slovence, brate in sestre, ki ste prihiteli iz vseh pokrajin sem v naš lepi Kamnik. Podajmo si roke! Kot deželni poslanec in v imenu mesta Kamnik Vas pozdravljam. Z zdravim telesom, z veselo dušo najslavesnejše manifestiramo za našo edinstvo, za zdrava, sveta naša načela, v plamenu svetih naših idej. (Živio-klici.) Kličem Vam, bratje »Orli«, in vsemu zbranemu slovanskemu ljudstvu: Naprej v delu za svete naše ideale in milo našo domovino! (Velikansko navdušenje, ki se še pomnoži, ko zaigra godba »Hej Slovani«!) Pozdrav kranjske dežele »Orlom«.

Deželni odbornik dr. Evgen Lampe izjava: Dragi bratje »Orli«! Pozdravljam Vas v imenu kranjske dežele kot namestnik deželnega glavarja. (Velikansko navdušenje in Na zdar!-klici.) Z menoj Vas pozdravljajo slovanski župani, vse ljudstvo, ki vas obsipava s cveticami. (Burno pritrdjevanje.) Dvoje vrste ljudi imamo. So ljudje, ki Vas, dragi bratje »Orli«, na padajo in Vas javno zasramujejo. Eni so pa, ki Vas zahrbtno psujejo in ki beže pred Vami!

Pride čas, ko bodo imeli mestni župani toliko takta in izobrazbe, da bodo znali pozdravljati »Orle«!

(Velikansko navdušenje in pritrdjevanje. Živio-klici govorniku. Ploskanje. Vi-harni klici: Tudi kamniški župan bo to znal! Ponovni živio-klici govorniku in navdušeno odobravanje.)

Vas se raduje kranjska dežela (Pritrjevanje), raduje se Vas mati Slovenija (Pritrjevanje), ker je Slovenija uverjena, da vi zvesto čuvate njene svetinje. V radosti je bila Slovenija, bratje »Orli«, ko je nastopil »Orel«. (Burno pritirjevanje.) Pričakuje od Vas, bratje »Orli«, da dobi mož iz Vaših vrst in zato lahko mirno gleda v bodočnost. (Velikansko navdušenje.) Zato Vas pozdravljam v imenu kranjske dežele, ker naša dežela vidi v Vaših vrstah, dragi bratje »Orli«, bistroumne moče, ki boste vzeli v roko usodo našega naroda. (Velikansko odobravanje.) Zato pričakuje od Vas boljše bodočnosti mati Slovenija, ker ste izšli iz ljudstva, ker ve, da ne boste izdali njenih svetinj in zna, da ostanete zvesti in navdušeni njeni boritelji. (Navdušeno pritirjevanje.) Pozdravlja Vas danes, ker vidi lepo harmonijo med izobraženstvom in med ljudstvom. (Viharno pritirjevanje.) Iz Vaših vrst, dragi bratje »Orli«, vidi moče fizično in duševno krepke, ki razum fizične izobrazbe svojih telesnih moči izobrazujejo tudi duševne sile. (Viharno odobravanje.) To nas krepi, vzpodbuja. Naj raste, procvita »Orel« širom mile naše domovine. Zato pozdravljam armado matere Slave! (Nepopisno navdušenje sledi krasnim in navduševalnim izvajanjem zastopnika kranjske dežele.)

Pozdrav poslancev »Orlom«.

Državni in deželni poslanec komerčni svetnik Povše pozdravi »Orle« v imenu poslancev. Izjava: Mi starejši močje se radujemo, ko vidimo četo mladih, vrlih mož, ki hočejo sobojevati boj za naše narodne svetinje in za tiste pravice, ki grojo našemu narodu. Trd boj bojujemo danes, zato se tembolj radujem, ko vidim Vas, ki se hočete sobojevati za naše narodne in verske svetinje v prosep in blagor mile naše domovine. Ne samo za narodne svetinje, ampak tudi zvesti, kakor naši pradedje, izpoznavate, da ste verni katoliški sinovi. Zvesti pa ostanete tudi narodnim svetinjam. Trd boj bojujemo. Skupno z Vami hočemo ga bojevati. Kličemo Vam, dragi bratje »Orli«! Z nami ostanite zvesti v boju, dokler ne zmaga zastava matere Slovenije!

Navduševalni govor poslancev je razvnel srca množice. Na zdar! govorniku in materi »Slavi« ni hotelo biti konca.

Pozdrav Hrvatov.

Odlični naš somišljenik gospod Karol Pollak prinaša pozdrave bratov Hrvatov. Izjava: Pred petimi dnevi sem se mudil na jugu, ob vinogorski meji. In bratje Hrvatje (Navdušeni na zdar! in živio-klici bratom Hrvatom) so mi naročili, naj izporočim Slovencev njihov bratski pozdrav. (Velikansko ovacije bratom Hrvatom.) Pogumno naprej v boju za naše pravice. (Velikansko odobravanje in navdušenje.)

Pozdrav obmejnih Slovencev »Orlom«.

Državni in deželni poslanec dr. Korošec, navdušeno pozdravljen, izjava med drugim: Bratje »Orli«! Ko smo mi poslanci pričeli kazati vladi kvedre, ki so jih kazali liberalci le doma, nam je ponujala vlada vsak dan bombončke. En tak bombonček naj bi bila tudi lokalna železnica, ki naj bi markirala zvezo Štajerske s Kranjsko. Vlada noče dati te zveze. Mi pa, štajerski Slovenci, imamo krepkejšo zvezo. A krepkejšo zvezo ni nobene, kakršna je zveza naših »Orlov«. V letih preteklega življenja je rodila krščanska organizacija mogočne ideje, ki jih nobena vlada, nobena sila ne prepreči Obmejnim Slovencev so na bolj ljubi, najbolj dragi telovadci. V Vaših vrstah je moč, v Vas vidim našo bodočnost. Prinašam Vam pozdrave štajerskega krščanskega ljudstva.

Ostali pozdravi.

V imenu županov S. L. S. kamniškega okraja pozdravi nato množico župan Mejač, v imenu S. K. S. Z. podpredsednik L. Smolnikar, zahvaljuje se v imenu »Orlov« brat Ivan Podlesnik, nakar prečita dekan Lavrenčič dole pozdrave. — Gromovite ovacije je priredilo ljudstvo, ko prečita deželni poslanec Lavrenčič brzojavni pozdrav zadržanega državnega in deželnega poslanca dr. Iv. Šusteršiča.

Pozdravi »Orlom«:

Spljet. — Bog živi slovenske fante! — Dr. Alfirevič.

Spljet. — Dičnim »Orlovima« stupa budnosti bratski Slovenije ideali našem omladinske organizacije pruza desničku ruku i kliče onaprej junaki. — Za hrvatsko katoliško dalmatinsko djaštvo: Banih, bogoslov.

Ljubljana. — Po važnih neodlo- živih opravkih zadržan v Ljubljani, pošiljam bratske pozdrave vrlemu a utivnemu moštvu nadebudne slovenske mladine. Naprej zastava slave. — Dr. Šusteršič.

Kranjskagora. — Vrlim »Orlom« in vsem udeležencem znamenite slavnosti pošilja iskren pozdrav Šuklje. Velenje. — Žal, zadržan, kličem vrlim »Orlom« krepki »Na zdar«! — Dr. Verstovšek, dež. poslanec.

Zagreb. — Praznujmo bratje slovesen dan mlade moči. Pred nami solnce krasno, za nami noč. — Dr. Pogačnik. (Načelnik »Zveze telovadnih odsekov« dr. L. Pogačnik, je na orožnih vajah. Op. ur.) Št. 111. — Bratje! Stražnik obmejni pozdravlja Vas, spomnite v veselju se nas. — Sentiljski Slovenci: Vračko, Saler, Golob, Zebot.

Mozirje. — Deluj! Napreduj! Razcvitaj za katoliško slovenski narod! Živela mladeniška organizacija! V duhu z Vami! — Izobraževalno društvo Mozirje.

Št. Jurij ob Taboru. Pogumno naprej čete ve mlade, v vas slavi naš rod svoje vse nade. — »Bralno društvo«.

Dobrna. Brate vse združi po vsej očetnjavi, geslo ti bodi vedno naprej! — »Bralno društvo«. Kukovic.

Bohinjska Bistrica. Kakor planinski orel kraljuje po naših gorskih višinah, tako vladaj mladinski »Orel« po naši slovenski domovini s telesno močjo in duhu krepstjo. V duhu z vami, vrli bratje! — Piber, poslanec. Arh, župan. Ravnik, načelnik. Berlic, župnik. Korošec, župnik. Stroj, administrator. Lovšin, Kogovšek, kaplan.

Hotedršica. Kličemo vsem »Orlom« zbranim na shodu v Kamniku krepki: Na zdar! — Izobraževalno društvo. Hotedršica.

Logatec. Srčni pozdrav! Na zdar! — Poljanšek, Slavc. Dolenji Logatec.

Vipava. Bog pospni v višave vse »Orle« pri zvezi zbrane. — Vipavski dekan.

Tržič. Zadržani. Bog živi krepko četo za vzore mile vneto! Na zdar! — Iv. Majhen, poštni oficijant.

Tržič. Zbranim četam kličem bratski: Na zdar! — Ivan Papov.

Msgr. dr. Žitnik, zadržan po hudi bolezn, je sledeče pozdravil »Orle«: Mladi armadi slovenske domovine in našemuupu uspešne boljše bodočnosti moj iskren pozdrav.

Pismeno je pozdravil »Orle« tudi zadržani državni poslanec dr. Krek.

Darovi.

ZA SKLAD OBMEJNIH SLOVENCEV.

196., 197., 198. Na slavnosti Orlov v Kamniku nabral Pistotnik Anton 66 K 54 vin.

199. Ivan Lučovnik, župnik na Ojstrici, 20 K.

200. Hranilnica in posojilnica v Cerknem na Goriškem 20 K. Lepo prosimo — naprej do 1000!

× × ×

V gostilni g. J. Štrha v Dobrepoljah nabranih 4 K; Jeremija iz Dobropolj nabral v Hinjah 1 K; telovadni odsek Orel v Tržiču na Gorenjskem 6 K 70 vin.

Dnevne novice.

+ Za obstrukcijo. Na včerajšnjem shodu »Kmečke zveze« v Dolenjivasi pri Ribnici sta poročala poslanca Jaklič in dr. Pegan, Volivci so odobrili delo »Slovenskega kluba« v državnem zboru in so pozvali slovenske poslance, da vztrajajo v najodločnejši borbi proti vladi in njenim strankam, dotlej, dokler se ne odpravijo krivice, ki se gode Jugoslovanom od strani avstrijske in mažarske vlade. Izrekli so zaupnico poslancem S. L. S. in nje načelniku dr. Šusteršiču. O razmerah med dijaštvom na vseučiliščih je govoril stud. theol. Trdan.

+ Pouk v slovenščini na srednjih šolah. Deželni šolski svet je sklenil v današnji seji, naprositi naučno ministrstvo, da reši svoječasni predlog glede uvedbe enotnega slovenskega pravopisa, ki čaka rešitve že deset let. Obenem se je sklenilo poprijeti inicijativo za izdajo nove slovenske slovnice za srednje šole in poveriti to malo go deželnemu šolskemu nadzorniku Levcu v zvezi s strokovnjaki. Urgira se pri ministrstvu aprobacija slovenskih učnih knjig.

+ Ljudsko šolstvo. Imenovani so na ljudskih šolah: Rob, Alojzij Koprivec; Rakitna, Franc Lončar; Topla Reber, Ana Pfeifer; Bučka, Ana Vavken; Raka, Emilija Vovk; Nemška Loka, Jožef Šbašnik; Radomlje, Jožef Tavželj; Šmartin pri Kranju, Marija pl. Kleinmayr; Veliko Trnje, Ivana Premelič; Zahna, Amalija Tomc. — Imenovani so nadučitelji: Stopiče, J. Petrič; Zgornja Šiška, Jožef Bregar; Hrušica pri Ljubljani, Ivan Lokar; Nemška vas, Alojzij Marok in za učiteljico Marija

Marok. — Razširijo se šole: Vič na šestrazrednico; na Vrhniki se združita deška in dekliška ljudska šola v šestrazrednico; v Spodnji Šiški se ustanovi paralelka po potrebi; v Ribnici se dekliška šola razširi v štirirazrednico in dobi lastno vodstvo; v Radečah pri Zidanem mostu se dovoli paralelka; v Sostrem štirirazrednica; sedanje poslopje se ne razširi. — Ekskurendna šola na Planini se izpremeni v enorazrednico. — Potovalne učiteljice za ženska ročna dela se nastavijo v Črnomlju, Postojni, Vipavi, na Grosupljem, v Kresnicah in v Št. Gotardu. — Učitelj Jožef Kiki je odpuščen iz službe. — Vpokojena sta nadučitelj Jožef Windisch v Lienfeldu in Ana Fabjan v Semiču (začasno). — Dalje so imenovani: v Št. Lovrencu J. Mihelič za nadučitelj, v Kranjski gori A. Benedek.

+ Za po toči poškodovane! Včeraj in danes je poslanec dr. Šusteršič osebo posredoval pri deželni vladi v prilog po zadnji toči tako kruto prizadejim kmetovalcem. Deželna vlada si odločno prizadeva, da dobi za poškodovance čim večjo državno pomoč. Poizvedbe se po okrajnih glavarstvih že vrše — in deželna vlada je že podala prvo poročilo na osrednjo vlado na Dunaju. Pričakujemo, da nujno potrebna pomoč kmalu pride!

— Novice z Bleda. Vreme. Pretečeni teden so kmetje z Bleda, Gorij in okolice sekli po rovtih seno. Od torka nadalje je vsak dan deževalo; nobene bilke sena niso mogli posušiti ali spraviti v svili. Hudi nalivi so celo odnesli veliko posušenega sena. — Tuji na Bledu. Hoteli ob novem kolodvoru so vsi prenapolnjeni s tuji. Večja družba izletnikov niti ne dobi kosila, ker so vse mize opoldan zasedene z vsakdanjimi rednimi gosti. — Romarji na blejskem otoku. V četrtek ob pol 10. dopoldne se je pripeljalo na Bled s posebnim vlakom 650 slovenskih romarjev iz koperskega okraja. Ob 10. so imeli na otoku sv. mašo in pete litanije. Navdušeno je peval na otoku mnogoštevilni pevski zbor. Romarje je spremljalo šest duhovnikov. Ob eni popoldan so se odpeljali proti Trstu. — Nesreča. V sredo, 4. avgusta, popoldne ob pol 6. se je ponesrečil v Milnem (na Bledu) mizarski mojster Karl Oberhuber. Ob Jezernici (tako se imenuje v starih maticah odtok blejskega jezera) si je postavil letos mizarnico s stroji. Pri struženju odleti s kolesa, katero je gonila vodna sila, velik kos lesa, ki ga zadene v čelo, da pade znak v steno in si zmečka pol glave. Možgani se prikažejo. V naglici je bil dejan v sv. poslednje olje in je umrl o polnoči. Star je bil šele 33 let, zapuščal mlado vdovo; doma je bil z Linda pri Unzmarktu na Gorenjem Štajerskem. Govori se, da se je pred nedavnim časom zavaroval za 10.000 K pri Donavi. — Osebne vesti. Kapelan g. Tomelj je prestavljen v Št. Vid pri Ljubljani. V četrtek je zapustil Bled. V petek je došel na njegovo mesto novomašnik g. Fr. Zabret. — Ogrska kanonika-prelata na Bledu. Že 15 let prihajata redno na Bled ogrska kanonika-prelata Kreuz in Suboritz iz Stolnega Belgrada (Stuhlweissenburg) in ostaneta tu po pet tednov. Redno mašujeta na Otoku. Dne 12. avg. se povrtna nazaj na Ogrsko. Predstojništvo romarske cerkve na Otoku izreka visokima gosp. prelatama zahvalo, ker opravljata redno sv. mašo ob gotovi uri, da se je gostje-letoviščarji in romarji lahko udeležujejo.

— Na Bledu priredita v sredo, dne 11. t. m. brata Anton in Ivan Trost koncert v dvorani »Zdraviškega doma«. Spored 1. a) B. Smetana: En Bohème. Slika iz kmetkega življenja češkega, b) B. Smetana: Na morskem bregu. Koncertna etuda. Na klavir svira g. Anton Trost. 2. E. Grieg: Sonata za gosli in klavir v F-duru: I. Allegro con brio. II. Allegretto quasi Andantino. III. Allegro molto vivace. Proizvajata gg. Ivan (gosli) in Anton (glasovir) Trost. 3. Verdi-Liszt: Rigoletto. Parafraza. 4. A. Dwořak iz op. 85: Poetické ná-lady, a) Nočna pot, b) Kmetška balada. Na klavir svira g. Ant. Trost. 5. H. Vieuxtemps: Air varié. Na gosli svira g. Ivan Trost. 6. F. Liszt: Ogrska rapsodija št. 13. Svira g. Ant. Trost. Začetek koncerta ob 8. uri zvečer. Slavno občinstvo se vlnudno vabi, da podpira mladeniča v njih umetniškem stremljenju.

— Izpraznjena srednješolska mesta. Od 30. malega srpana do 8. velikega srpana so bila razpisana sledeča mesta: Ravnateljstvo mesto: Knittelfeld (r., 25. VIII.), Komotar (uč., 25. VIII.), Gura humora (g. 31. VIII.). — Zgodovina, zemljepisje: Svitava (r., 20. VIII.). — Prirodopisje: Dunaj, VIII. (r., Ng. m. c., 10. VIII.). — Suplature: (prošnje se vpošlejo ravnateljstvu dotičnega zavoda): Römerstadt (r., Fr. E., celoletna supl., 21. VIII.), Znojmo (r., M. Nl., celoletna supl., 25. VIII.), Celovec (r. H., celoletna supl., 31. VIII.), Dunaj XIII (r., mesto telovadnega

asistenta z 22 tedenskimi urami, 15. IX.). — Kratice in znaki kakor navadno.

— Velika cestna dirka. Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« priredi dne 26. septembra t. l. veliko cestno dirko ob progi: Ljubljana - Vrhnika - Planina - Postojna - Razdrto - Senožeče - Štorje - Sezana - Opčina pri Trstu. Km 100, maks. čas 4impol ure. Ob tej priliki se bode dirkalo za: »Jugoslovansko prvenstvo 1909.« Nagrade so: I. Velika zlata svetinja in nar. trak z napisom: »Jugoslovanski prvak 1909.« II. Zlata svetinja. III. Srebrna pozlačena svetinja z obročk. IV. Srebrna pozlačena svetinja. V. Velika srebrna svetinja. VI. Mala srebrna svetinja. — Maksimalni čas: bakrena svetinja. Nagradam je priložen diplom. — Eventuelni posebni darovi bodo pravočasno naznani. Uloga k dirki znaša 8 K in jo je treba poslati na naslov: g. Anton Podbršček, ulica Staldion 19/I. Zaključek prijav je dne 20. septembra t. l.

— Ponesrečena deklica. Iz Mineral Kansas v Ameriki poročajo: Zadnji teden se je tukaj ponesrečila 13letna hčerka rojaka Josipa Plankarja. Opoldne je šla kuriti, in ker se ji drva niso hotela vneti, jih je polila s petrolejom. Petrolej se ji je pa tudi vnel in eksplodiral, da je bila deklica takoj v ognju. Po preteku 7 ur je umrla. Kolikrat se čita o nesrečah, ki so se dogodile na ta način, a ljudje še vedno rabijo petrolej za podkurjavo.

— Trdovraten samomorilec. V sredo, 4. t. m., se je vendar posrečilo znanemu samomorilcu Al. Železniku iz Radovljice, da si je ugasnil luč tega sveta. Po kosilu se je odpravil proti pokopališču, tam je poiskal kozolec posestnika Vurnika, nato pa je sčel havelok in suknič, slednjič zavratnik in zavratnico, vse to je zložil lepo na kup, pokril s klobukom, in hajd, cukrov motvoz za vrat, in visel je med nebom in zemljo. Sicer ga je omenjeni posestnik takoj našel, mu prerezal motvoz, a bela smrt ga je že odvedla v svoj regiment. Pokopali so ga v petek brez zvonjenja in blagoslova.

+ Družba sv. Cirila in Metoda je imela včeraj občni zbor na Jesenicah. Društvo ima 10.000 članov, 6 ljudskih šol z 25 razredi, 18 otroških vrtcev. Občni zbor je na Hribarjev predlog odobril stališče odbora napram »Slov. šolskemu društvu« na Koroškem. Debate so se udeležili tudi gg. Ražun, dr. Arnejc, dr. Rostohar, Smodej, Treiber. Na dr. Arnejca so tako upili, da nekaj časa ni mogel dalje govoriti. Rastohar je tako razžalil župnika Ražuna, da je župnik Ražun vstal in razžaljen zapustil zborovalešče. Dohodkov je društvo imelo 136.268 K 69 vin., stroškov 93.483 kron 72 vin. Ribnikar je predlagal v odbor notarja Hudovernika, g. župnika Vrhovnika in prof. Vajdo, ki so bili izvoljeni; v nadzorstvo: prof. dr. Ilešič, dr. Müller, dr. Ravnihar, Mat. Prosekar, Miloš Štibler, v razsodišče notar Kogej, ces. svetnik Šavnik, dr. Tekavčič, dr. Triller, dr. Hudelist. Dr. Žerjav je pri banketu predlagal ustanovitev »gospodarskega narodno-obrambnega društva«, nakar je bil izvoljen pripravljalni odbor za tako društvo: Hribar, dr. Slavik, Gabršček, dr. Kukovec, Štibler, Senekovič, Hudovernik, dr. Žerjav, dr. Müller. Dr. Svetina se je odpovedal vsaki izvolitvi.

— Razkož v laški liberalni stranki na Goriškem. Kakor smo že poročali na tem mestu, ustanovili so v Gorici laško narodno »obrambeno« društvo. Inicijativo za to društvo so dali ožji Pajerjevi somišljeniki. Društvo pa ni nič drugega, nego volivni odbor Pajerjeve stranke. Seje se vrše vsak dan, kjer se neumorno proučuje vse podrobnosti agitacije za volitve. V eni teh sej so sklenili, da naj se deželni odbornik dr. Marani izključi iz društva. Tudi kandidirati naj bi ne smel več v dež. zbor! Povod temu koraku so dali nepobitni dokazi, da Marani z nekaterimi drugimi svojimi somišljeniki dela s to stranko le navidezno, za hrbtom pa ruje na vse načine proti njej in posebno proti Pajerju. Ta sklep se je storil, ko Maranija ni bilo v Gorici in se je nekje hladil v letovišču. Kakor hitro je izvedel o tem, pritekel je v Gorico. Iz tega sledi, da v laški liberalni stranki tli že dlje časa razkol, ki zna izbruhniti vsaki čas. Pajerja vzdržujejo le nekateri osebni prijatelji in pa taki »patrijotje«, ki so odvisni od njegove milosti. Drugi so zopet popolnoma apatični, a mu slede iz spoštovanja do njegove starosti. Večina pa je dejansko zato, da naj Pajer ne kandidira več. Vendar nima nikdo poguma, da bi mu to povedal v obraz. Na čelu »mladih« stoji dr. Marani, ki se poteza eventuelno za čast in plačo bodočega deželnega glavarja.

— Smrt v tužni. Umrl je v Clevelandu Slovenec Ivan Stanko. — V Moon Run, Pa., je umrl Anton Bogataj, doma iz Stare Oselice nad Škofjo Loko. Stroj je zmečkal Slovence Andreja Kodre v Oregon City, Oregon.

— **Slovenec novomašnik v Ameriki.** V Pueblo Colo. v Ameriki je pel novo mašo č. g. Peter Zupan, brat č. g. Cirila Zupana, župnika v Pueblo.

— **Nova cementna tovarna.** V Trstu se je sestel konsorcij z osnovno glavnico dva milijona kron. Sezidati misli na ugodnem mestu v Istri veliko cementno tovarno.

— **Poročil se je stražmojster g. Ivan Drolenc** z gđno Štefanijo Lisjakovo iz Dolenje Branice.

— **Od Sv. Jošta nad Horjuljom** se nam piše: Na našo večletno prošnjo za zgraditev okrajne ceste iz Vrzdence čez Sv. Jošt na Suhu dol je deželni odbor oddal to delo domačemu podjetniku Josipu Lončariču. Zgradba nove ceste se je že pričela in prav lepo napreduje. Podjetnik g. Lončarič je dosedaj poslal semkaj nad 230 delavcev, ki pridno gradijo. Upamo, da bode še to leto cesta dograjena. Nova cesta bo v veliko korist Sv. Joški občini ter okoličanom. Med ljudstvom vlada splošno veselje. Prav hvaležni smo cestnemu odboru vrhniškemu, odnosno njegovemu načelniku Valentinu Riharju ter delavnemu horjulskemu županu Ivanu Stanovniku, ki sta se več let trudila, da sta dosegla graditev naše nove ceste. Bodi na tem mestu izrečena najprisrčnejša zahvala vsem, ki so se dejansko trudili za graditev omenjene ceste; kajti njen pomen in korist sta v resnici nepreračunljive vrednosti za tukajšnje prebivalstvo. Veliko smo pretrpeli dosedaj radi slabega pota ter smo morali z največjimi težavami dovažati in odvažati svoje potrebščine. Sedaj bomo pa imeli lepo okrajno cesto, od katere pričakujemo najlepših koristi. Veliko težav in ovir je bilo treba premagati, predno se je dosegla graditev Sv. Joške ceste. Novi deželni odbor pa je spravil zadevo v dejanje in to po marljivem prizadevanju vrlih županov Riharja in Stanovnika. Dosegli smo cilj po tolikih neprilikah. Zastopniki S. L. S. imajo res blag namen, pomagati kmetovalcem, ki so bili zatirani toliko let. S. L. S., ki ima tako izvrstne moče, ki delajo za ljudski blagor, posebno pa njenemu voditelju dr. Šusteršiču, ostanemo vsikdar hvaležni. Bog živi naše vrle poslane! — Dobili smo o tem od Sv. Jošta pri Vrhniku še en dopis, ki se glasi: pri nas gradi podjetnik Lončarič okrajno cesto iz Vrzdence v Št. Jošt, za to cesto je ljudstvo prosilo čez 40 let; zato izrekamo vsem merodajnim osebam, katere so pripomogle, da se gradi ta prepotrebna cesta, najsrčnejšo hvalo. V znak hvaležnosti je občinski odbor v seji soglasno izvolil častnim občanom g. Valentina Riharja, župana v Polhovem Gradcu in g. Ivana Stanovnika, župana v Horjulju, ker sta se neumorno trudila za to, da se za nas hribovce toliko pomenljive ceste. — Pavel Sečnik, župan.

— **Dr. Ude — Slovenec.** Kaj radi se ponašajo Nemci s svojimi učenjaki, ki jih slave kot potomce starih nemških rodbin, čeravno so čestokrat Slovani, ki so zatajili svoj narod in udinjali prebrisano slovensko glavico Nemcem, našim zatiralcem. Tak Nemec slovenskega rodu je Janez Ude, mlad učenjak, ena glavnih kapacitet na graškem vseučilišču in izboren sodelavec graških katoliških listov, ki bi sedaj v psovanju Slovencev skoro radi prekosili v tem poslu že izvežbane nemške liberalce. Janez Ude je rojen pri nas, v lepem Škocijanu v Podjuni. Njegov oče, Peter, učitelj v Škocijanu, sin Marije Ude, kramarice v Mohličah, je doma v Solčavi na Spodnjem Štajerskem in njegova mati je Breznikova v Železni Kapli. Brez dvombe oba Slovenca. Da je temu tako, nam dovolj jasno povesta botra, ki sta prisostvovala krstu Janezovemu. Bila sta Miha Ruš, bivši župan zavedne Škocijanske občine, in Janez Zilan, p. d. Hrovat v Srejah, ki še živi in je obče znan kot narodnjak. Slučajno sem izvedel za te podatke in menda ne bo zamere, ako jih izročim javnosti, kajti znano je, s kakim ponosom govori posebno nemška katoliška mlada inteligenca o Janezu Ude, trojnem doktorju: bogoslovja, modroslovja in prava. Mi vemo, kdo je, da je po rojstvu Slovenec od nog do glave, da so vsi, ki so pripomogli Janezu do krsta, od očeta do babice, ki ga je nesla h krstu, sami Slovenci. — Ali moramo ravno mi biti tisti narod, ki razsvetljuje s svojimi zvezdami tuje in še celo nemško nebo? Kdaj vendar bo prodrli misel, da je treba najprej skrbeti za svoj narod in potem šele za tujega? Zastavimo vsa sredstva, da vzgajamo mladino v narodnem duhu, v ljubezni do domače grude!

— **40-letnica mašništva.** Iz Štange se nam piše: Tukajšnji gospod župnik M. Šaje je v nedeljo 1. avgusta obhajal 40-letnico mašništva natihoma s svojimi farani. Službuje že tu 33. leto kot župnik in učitelj v zasilni šoli. Bog ga ohrani še dolgo vrsto let!

— **Iz Trnovega na Notranjskem.** Pri nas popravljajo deško štirirazredno ljudsko šolo, katera je bila zidana leta 1866. Od takrat se je le prav malo predelovala, oziroma popravljala. Skrajni čas je že bil, da se popravi to šolsko poslopje. Iz poslopja se odpravijo stranišča in stopnice, kar je zavzemalo skoro polovico notranjega prostora; na tem mestu se v pritličju in v I. nadstropju napravite dve novi učni sobi. Stara šolska soba za 4. razred se porabi za pisarno in shrambo učil. Šola dobi zadaj na šolskem vrtu prizidek za stranišča, drvarnico, klet in stopnice. S tem bo enkrat odstranjena večletna potreba in zahteva učiteljstva! Silno nujno je tudi vodno vprašanje pri šoli, kajti nadučitelj je navezan le na dobro voljo sosedov; ti pa o suši in pomanjkanju vode zapro svoje vodnjake — in šola je brez pitne vode. Z ozirom na to prosimo, da veleoslavni deželni odbor reši prejkorej tozadevno napravo vodovoda v Trnovem. Načrti in vse drugo leži pri deželnem odboru; torej le rešiti je treba. Prosimo!

— **Iz Krškega** nam poročajo: »Slovenski« oziroma »Nemški Narod« se je jezil nad notico, objavljeno v »Slovencu« radi postopanja krškega Sokola pri razvitju nove zastave. Mi vztrajamo pri prvi svoji trditvi, da ni niti eden Sokol in tudi niti noben otrok od mladega naraščaja tisto nedeljo bil pri sveti maši. Starosta Sokola gospod učitelj Humek bi bil moral pač skrbeti za to, da bi se bili vsi Sokoli z mladim naraščajem vred udeležili svete maše, ker to je dolžnost vsacega katoliškega kristjana. In za to ni skrbel slovenski učitelj, ki mora vzgojevati slovenske otroke v versko-nravnem duhu! To je torej tisto, kar smo hoteli pibiti; vse drugo je postranska stvar. Capito!

— **Umrl je g. Karol Stöcker**, c. kr. častnik pešpolka št. 88 in akademični slikar v Berlinu.

— **Š Umrl je v Hrastniku g. Mih. Urbajs**, star 84 let.

— **k V Vrbskem jezeru** je utonil višji železniški poztelj Karol Stein.

— **Poziv postajenačelniku v Toplicah.** Iz Straže-Toplice se nam piše: Tukajšnjega postajenačelnika opominjamo, da naj prepove svojim hčerkam, katere nosijo še prekratka krilca, plavice v lase vtikati in s tem izzivati nas mirne Slovence. Če je Kočevar, naj bo, a naj miruje, ker ima kruh na slovenski zemlji!

— **Podelitev ustanove.** Neče Bolkinc dijaška ustanova je podeljena Francu Bedžuhu.

Ljubljanske novice.

lj **K pozdravnemu sestanku** vabi odbor kat. društva zlasti ljubljanske gospode katehete. Na svidenje danes zvečer ob osmih v mali dvorani hotela »Union«.

lj **Razstava učil** pri pouku krščanskega nauka o priliki slovensko-hrvatskega katehetskega shoda se otvori jutri (v torek) zjutraj ob osmih. Dvorana se nahaja v tretjem nadstropju novega poslopja »Katoliške tiskarne« nasproti uredniških prostorov. Naročila na razstavljene predmete naj se naslovijo na »Katoliško Bukvarno« ali oddajo uslužbencu Kat. Bukvarne, ki je vedno v dvorani navzoč.

lj **Ljubljanska podružnica »Društva poštinih uradnikov na Dunaju«** je priredila včeraj popoldne v salonu hotela »Tivoli« tovariški sestanek alpskih podružnic (graškega in tržaškega poštnega ravnateljstva). Zbrali so se zastopniki poštinih uradnikov krajev: Gradec, Bruck, Maribor, Celovec, Beljak, Gorica, Opatija, Trst, Rudolfovo, Tržič, Pulj in Ljubljane. Načelnik ljubljanske podružnice g. K. Mayer otvori zborovanje ter pozdravi zborovalce v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku. Za predsednika zborovanja se izvoli g. K. Mayer, ki pozdravi zastopnika tržaškega poštnega ravnateljstva g. dr. Zorna, vodjo ljubljanske pošte gosp. nadkontrolorja Štruklja i. dr. Za zapisničarja se imenuje g. Röthl, za overovatelja pa gg. Šifer in Velepč. Preberejo se številni brzojavni kolegov in uradniških družtev. Prvi referent Edv. Haider, zastopnik graške podružnice, je poročal o zadnjem občenem zboru osrednje zveze avstr. državnih uradniških društev na Dunaju. V smislu referata se sprejme resolucija glede uredbe razmerja med društvom poštinih uradnikov in osrednjo zvezo državnih uradniških društev. V resoluciji se zahteva, da se odstrani predsednik osrednje zveze Grabscheid in se da v tej zvezi društvu poštinih uradnikov primerno zastopstvo. — Referent Šemrov (Ljubljana), zahteva v svoji resoluciji, da se morajo vsi uradniki po dosluženi 35 letih upokojiti. — Ofic. Vrenko, (Celovec), poroča v svojem referatu o nedeljskem počitku. — Društveni predsednik Fibich, (Dunaj), govori o aktualnih stanovskih vprašanjih. Pozdravlja dejstvo, da je poslalo tržaško poštno ravnateljstvo svojega zastopnika na zborovanje. Njega Hribarjevo pismo,

v katerem se opravičuje, da ni prišel na shod, nič ne briga, kakor tudi notica v »Grazer Tagblattu«, v katerem se napada to zborovanje. On je sicer Luegerjev pristaša, toda v organizacijskem vprašanju ne pozna nobene narodnosti. Ako hočejo kaj doseči, morajo povzdigniti organizacijo. Nekaterniki pa poznajo organizacijo samo toliko časa, dokler si ne opomorejo in jo potrebujejo. Zanimivemu govoru je sledilo živahno odobravanje. Referent K. Mayer je nato poročal o dopustih. Dopusti se po različnih direkcijah različno dele. Zahteva se dopust v primernem času za uradnike XI. činovnega razreda po 14 dni na leto in za vsak višji razred en teden več. Oficial Röthl predlaga resolucijo, v kateri zahtevajo uradniki, dokler ne dobe časovnega avanzma, da služijo kot praktikanti dve leti, asistenti 6, oficiali 7, kontrolorji 8 let, tako, da dosežejo po 23 letih VIII. činovni razred. Glede imenovanja torej natančni termin. Prosta mesta 7. in 8. razreda naj se v dveh mesecih zasede. Službenih ur naj bo šest na dan, nočne službe pa 10 ur. (Resolucija se je soglasno sprejela.) G. Mayer predlaga, da se izreče dunajskemu vodstvu organizacije, ki je poslalo celo tri zastopnike na to zborovanje, zaupnica, V prvi vrsti predsedniku Fibichu. (Se sprejme.) G. Vrenko izreka zahvalo ljubljanski podružnici za prireditve in predlaga, da se vrši podoben sestanek prihodnje leto v Mariboru. (Se sprejme.) Na to se zaključí zborovanje. — Mi se čudimo »Grazer Tagblattu«, kako je mogel zaduhati v tem zborovanju panslavizem, ko so bili vsi referati nemški.

lj **Poročeni** so bili te dni: Franc Verbič, c. kr. gimnazijski profesor s Karolino Wind na Dunaju; Leonhard Kramar, užitinski paznik, z Nežko Tomažič.

lj **Na oklicih** so: Franc Zabavnik, strojni ključar, z Marijo Tomažič, delavko. Gašper Krampel, marker, z Marijo Oswald.

lj **Umrl je šolski svetnik g. J. Vodeb**. — Na Sv. Petra cesti je umrla 73 let stara soproga železniskega uslužbenca Ana Skubic. — Umrl je Viktor Heren, višji revident c. kr. priv. juž. železnice v pokoj. Pogreb se je vršil danes ob 5. uri popoldne. — Umrl je železniški pripenjač Anton Oblak.

lj **»Slovenski svobodomiselnici«** bodo zborovali 5. septembra v Ljubljani. Govorili bodo Ivan Lah, Kisovec, Lotrič, Jerkovič.

lj **Izgubljen denar.** V Sodnijski ulici med trafiklo in mlekarno je bilo danes po 9. uri zgubljenih 10 K papirnatega denarja. Pošten najditelj je proš, da jih vrne našemu uredništvu.

DOGODKI NA ŠPANSKEM.

Berolin, 6. avgusta. »Voss. Zeit.« poroča iz S. Sebastian: Vlada prihaja čimdalje bolj na dan z resnico. Včeraj se je oficijelno zvedelo, da je bilo v Barceloni aretiranih nad 1000 oseb. Število mrtvih in ranjenih ni še znano, vendar pravijo, da je isto zelo veliko.

Boji okolu Melile.

Madrid, 7. avgusta. »Heraldo« poroča iz Alhucemasa: Parnik »Sevila« ni mogel včeraj izkrcati živil, vode in municije, ker so Mavri močno nanj streljali. Baterije obstreljavajo sovražnika, vendar brez uspeha. — Streljanje s puškami traja od 28. julija neprenehoma.

Razne stvari.

Zrakoplovstvo. Mournelon, 7. avgusta: Aviatik Sommer je danes zjutraj s svojim aeroplanom dosegel svetovni rekord; letel je po zraku 2 uri in 27 minut. Ob 3. uri 14 minut je poletel v zrak in se je ob 5. uri 41 minut spustil na zemljo. Ljudstvo je priredilo Sommerju velike ovacije.

Zrakoplovna črta Frankobrod-Lipso bo otvorjena promet 1. aprila 1910.

Bleriot — mučenik. Ko se je posrečilo temu francoskemu inženirju priti v vodljivem zrakoplovu iz Francoskega na Angleško, je postal takoj junak dneva. Že prvi večer je dobil 9000 pisem. 703 rodovine so povabile zrakoplovca in njegovo ženo na kosilo, tako da bi lahko oba dve leti živela v Londonu, ne da bi jima bilo treba potrositi le vinarja. 226 oseb je naročilo pri Bleriotu monoplan, tako da ima ta inženir že sedaj naročil za 2,260.000 frankov, ker stane vsak stroj 10.000 frankov. V 600 pislih se ga prosi za darove, ker si je pridobil s svojim smelim poletom 25.000 frankov. Gledališki ravnatelji so mu poslali vstopnice zastoni, samo da bi lahko na plakatih zapisali, da se udeležijo predstave Bleriot. Direktor panoptika bi rad vlijl njegovo glavo v vosek. In vse to napravi, ako zamore človek leteti 23 minut po zraku.

Telefonska in brzojavna poročila.

»SLOVANSKA JEDNOTA«.

Dunaj, 9. avgusta. Parlamentarna komisija »Slovanske Jednote« se snide še ta mesec na Dunaju. Glavni predmet posvetovanja in sklepanja bode sprejem Rusinov-Ukrajincev v »Slovansko Jednoto«. Da se bode »Jednota« pri tej priliki posvetovala tudi o političnem položaju, se razume. Dvomljivo je le še, če se »Jednota« skliče pred po Glambinskem sklicanim sestankom, po istem ali pa enodobro. V tem oziru še ni nič odločeno.

K REKONSTRUKCIJI KABINETA.

Praga, 9. avgusta. Češko-agrarni poslanec Stanek se je v »Narodnih Listih« izjavil z ozirom na vesti, ki krožijo o predstoječi rekonstrukciji kabineta, da so to le poizkušnje opozicije, ako bi za ministrske portfelje ne hotela morda opustiti svoje stališče nasproti kabinetu Bienenrth. Poslanec Stanek zagotavlja, da ostane opozicija solidarna in bi pomenjalo zanjo eventualno 3. ministrstvo Bienenrth vstajno nadaljevanje boja. V istem smislu je govoril v Kacovu agrarni poslanec Svejck, ki je rekel, da brez sklicanja in delovanja deželnega zbora češkega ne bo delala tudi zbornica. Na tem tudi napovedana rekonstrukcija Bienenrthovega kabineta ne bi nič izpremenila.

ODGOVOR GRŠKE NA TURŠKO NOTO.

Atene, 9. avgusta. Splošno mnenje je, da Turčija s silo dela za vojno. Dne 8. t. mes. se je pod predsedstvom kralja vršil ministrski svet, da določi odgovor, ki se Turčiji izroči jutri. Kakor se čuje, so sklenili odgovoriti Turčiji tako, da Grška ne more zadostiti turškim zahtevam, ker se mora preje sporazumeti s pokroviteljskimi vlastmi. Javno mnenje upa, da se bo konferenci jevelevasti posrečilo odvrniti krvavi spopad.

Catigrad, 9. avgusta. Turške vojne priprave se nadaljujejo. Avstro-ogrski poslanik je danes posredoval.

MED JAPONSKO IN KITAJSKO.

London, 9. avgusta. Kitajska je preklcala vse ugovore proti zgradbi muckdenske železnice.

K ŠTRAJKU NA ŠVEDSKEM.

Stockholm, 9. avgusta. Vlada je izdala na delodajalce in delojemalce oklic, v katerem obe stranki resno opominja k skorašnjemu miru. Vlada je upala, da po njenem lanskem uspešnem posredovanju sklenjen dogovor poslane vir mirnemu razvoju delavskih razmer, a sedaj sta radi malenkosti obe stranki poteptali svečano sklenjeni dogovor. Ob takih razmerah silno trpi pravni čut ljudstva. Sedanja besna borba med delodajalci in delavstvom škoduje tudi vsemu obrtnemu življenju v taki meri, da bo treba mnogih let, da se zaceplijo rane. Vlada je trdno odločena, da z vsemi sredstvi brani javni red. Posredovanje vlade sta obe stranki odklonili. Vsaka hoče na svojo pest izvojevati zmago.

AVSTRIJSKA VOJNA LADJA NA POTOVANJU.

Dunaj, 9. avgusta. Glasom brzojavnega obvestila je vojna ladja »Cesarica Elizabeta« 8. t. m. došla v Jokha-ishi (Japonsko), kjer ostane pet dni. Na krovu vse zdravo.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Pariz, 9. avgusta. Pri Longjumeau je zadel tovorni vlak v ondi stoječi osebni vlak. Mnogo voz je razbitih, 11 potnikov je ubitih.

Hrvaško-slovenski dijaški sestanek v Splitu.

(Prvi in drugi dan.)

3. avgusta popoldne so bili pokrajinski sestanki dijakov iz Banovine, Bosne in Hercegovine in Dalmacije. Z veseljem je človek poslušal to zanimivo in resno presojanje dijaških razmer v hrvaških deželah. Nato je bil izlet na razvaline Solina. Izlet je bila ena najlepših točk vsporeda. Saj iz teh razvalin, nikjer tako dobro ohranjenih, nam govorita paganstvo in krščanstvo. Šli smo na grobe solinskih mučencev po globokejšo vero in novo moč in upanje v zmago Kristusove in narodove stvari.

Naslednji dan so imele predavanja sekcije: akademično-abiturijentska, bogoslovna, srednješolska in učiteljskih pripravnikov.

V akademični sekciji je bil najgloblji govor oni dr. Ljube Marakoviča: Akademikar kao katolik. Očitanje, da so Hrvati nekulturen narod, je žalostno vplivalo na njihovo inteligenco, da se mnogokateri sramuje svojega materinega jezika. Vzrok je globok. Vedno in vedno se sliši to za-

ničljivo očitane, odreka se sploh zmožnost, da bi ustvarili višjo kulturo. Zadnje čase se vedno pogosteje sliši teorija, da v dobi vsakih 4800 let kultura pride do časovnega viška pa tudi padca. — Za Grke, Hebrejce, Romane velja to. Vsaka epoha pripada enemu narodu. Ali pridejo sedaj Slovani, kot stvaritelji nove in višje kulture. Izhodišče tako velikih period je vedno kak velik verski dogodek. Homerjevi bogovi, Kristus, preporek krščanstva v 18. in 19. stoletju so vidni spomeniki. Pri Slovanih je začelo v zadnjem času najmočnejše in najčistejše prerajanje v krščanstvu, katoliški Slovenci, Hrvatje, Čehi in Poljaki se zatekajo vedno pogosteje v hram ljubezni in vere Kristusove, pravoslavni Vzhod hrepeni z vedno večjo zahtevo po Njem, ki je Luč, Milost in Življenje. Dijaštva, bodoče inteligence, čaka v tem gibanju velika naloga: pripravljati pot, širiti to gibanje. Veliko katoliško slovansko kulturno periodo hočemo ustvariti. Drugi narodi, zlasti Nemci, izgubljajo smisel za veličino, ki obstoji v trajnosti in solidnosti. Za velika dela je treba velikega duha. Dijaštvo naj zanese ta veliki duh, smisel za to veličino bodoče naše kulture v sebe in narod. Kako se pripraviti na to delo. Ohrani čistost načel in vzgoji si značaj. Globoko umevaj to versko gibanje z vidika bodoče katoliške slovanske kulture. Verska kriza, v kateri odpade mnogo vrlih in plemenitih duhov, obstoji v nesoglasju med običnim napredkom razuma in napredkom vere. Vzgojaj voljo, v samozatajevanju pridobi veliko odporno moč, veruj v zmago ideje; naj odpadejo vsi, ti reci: Jaz sam pojdem v boj za idejo. Kompromisov o idejah ne sklepaj nikdar! — Poslovil se je govornik s tem govorom od dijaških let in zapustil hrvaškemu dijaštvu oporoko: Hrvatsko domovino prenoviti v Kristusu. — Abit. Puharič je v svojem govoru: Smer naobrazbe katoličkov dijača, povdarjal apologetsko, filozofsko in socialno izobrazbo. Pri bogoslovcih je povdarjal Lesič, da se duhovnik ne more pridružiti nobeni obstoječi hrvatski stranki, zato naj dela prevojeno — socialno in karitativno. — Medsebojni zvezi in delovanju hrv. bogoslovcev so položili trdnjejšo podlago. — Srednješolci in učiteljski pripravniki so govorili o svojih razmerah in potrebah.

Na večernem slavnostnem zborovanju v mestnem gledališču je phil. Galovič govoril: Svečenik in svetovnjak; bogoslovec Lukovič: Krščanstvo i kultura. V spominu ostane vsakemu udeležniku svečani govor predsednika Domagoja in sestanka, phil. Deželiča, vnuka in sina slavnih hrvaških pesnikov. Izvršimo, kar smo započeli. Hrvatske ne prepustimo brezverstvu in svobodomiselstvu. Iz grobov bi nas zadela kletev naših dedov, junakov v boju za vero in domovino. Mirno spavajte, očetje; Po vaših stopinjah stopamo junaki v boj za vašo in našo domovino in njeno vero.

× × ×

Sestanek se je zaključil. 754 dijakov se je odpeljalo v Dubrovnik, v »jugoslovanske Atene« k evharistični procesiji, poklonit se Njemu, ki je porok naše zmag. Vtisi, ki smo jih dobili na tem sestanku, so neizbrisljivi. Veselimo se velikega napredka pri Hrvatih, veselimo se živahnosti in navdušenja, posebno pa resnosti in stvarnosti, s katero se je vse preudarjalo. Lepo število slovenskih dijakov in bogoslovcev — čez 70 — je bilo na sestanku, želeli je, da jih bo vedno več, kajti od sestanka do sestanka čutimo, da se vedno bolj ljubimo med seboj in stapljammo v jedno jugoslovansko krščansko misel. — Tovariši! Na skupno delo za ideale katoliškega slovenskega in hrvaškega dijaštva in naroda. Bog bo blagoslovil naš trud!

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Mesarija

z vso opravo se
odda v najem
zaradi bolezni
v Novem Vod-
matu št. 14.

Naslov pove uprava »Slovenca« 2185 3—1

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 9. avgusta

Pšenica za oktober	13.75
Pšenica za maj 1910	13.94
Rž za oktober 1. 1909.	9.88
Oves za oktober	7.55
Koruza za avgust 1909	7.68
Koruza za maj 1. 1910	7.06
Efektiv: — — —	

2195

Zahvala.

Podpisani se najljubše zahvaljujem v svojem in v imenu svoje matere vsem sorodnikom, prijateljem in znancom za izraze sožalja in za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu rajnega mojega očeta

Luke Klopčič

davčnega sluga v Škofji Loki

Posebno izražam to zahvalo prečastiti duhovščini škofjeloški in preč. oo. kapucinom, blag. gospodom c. kr. davčnim uradnikom, tem tudi za darovani krasni venec, dalje gospodom s c. kr. okr. sodnije, gg. c. kr. orožnikom ter odličnim škofjeloškim meščankam in meščanom.

Izmed visokospoštovanih sorodnikov iz Železnikov bodi še posebej zahvaljen moj stric Val. Smid, kateri je bil tako hitro na mestu v pomoč in tolažbo materi ob nenadni smrti ranjkega očeta.

Priporočava z materjo ranjkega v pobožno molitev in blag spomin.

Bukovo, 7. avgusta 1909.

Fr. Klopčič, župnik.

Hiša

v Bohoričevi ulici 3, Vodmat
je naprodaj pod zelo ugodnimi pogoji.

Več se izve pri 2157 (1)

Adolfu Hauptmannu, Resljeva cesta.

Vinske sode

iz hrastovega lesa in sicer:

30 komadov od 6 do 8 hektov	
10 " " 15 do 18 "	
1 " " 30 "	
1 " " 50 "	
1 " " 60 "	

oddaja po primerni ceni: M. Rosner & Co
295 v Ljubljani. 156—1

Učenec

iz dobre hiše se išče za špecerijško trgovino. Naslov pove uprava »Slovenca.« 2179 3—1

Službe išče 45 let stara oseba kot kuharica ali gospodinja

najraje pri kaki majhni poštini družini. Plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošljejo pod šifro »Služba« poste restante Tržič.

2175 3—1

Nova hiša

blizu »Zvezde« se iz proste roke pod ugodnimi pogoji ceno prodaja; v pritličju pripravna za malo obrt s stanovanjem. Naslov pove upr. tega lista. 2124 (1)

Gospodična išče službe kot blagajničarka

ali pa v kako pisarno ker je večja tudi strojepisja. Naslov pove uprava tega lista. 2—1

Mlad posestnik išče posojilo v znesku 12.000 K

proti vknjižbi na posestvo. Vračal bi v 10 letnih obrokih z 6% obresti, začeti s 1. novembrom 1910. Posojilo se prosi do 1. novembra t. l. Naslov se izve pri upravi »Slovenca.« 2177 3—1

ZANESLJIV MOZ

srednje starosti, neoženjen, za vsako delo, se išče proti dobremu plačilu. Želi se znanje nemškega jezika. Vprašanja na upravo Slovenca. 2188 3—1

Stanovanje

2115 obstoječe iz 2 ali 3 sob, kuhinje in pritliklin z vodovodom, eventualno tudi nekaj vrta, z opravo ali brez nje, se odda v najem za poljubno dobo v hiši tik samostanskega vrta na Brezjah. Več se poizve pri lastniku hiše, tamošnjem organistu.

Tehnični pomočnik

dober in spreten risar z lepo pisavo, slovenščine in nemščine popolnoma zmožen v govoru in pisavi, če le mogoče stenograf se sprejme takoj. Plača po delu 20—30 K na teden. Ponudbe pod »pomožno moč« se naslovijo na upravo Slovenca. 2149 2—1

Priložnostni nakup.

Kompl. naprava motorjev sesalnega plina ca 14 PS, benzinov motor 12 PS, lokomobil 20 PS, kompletna električna razsvetljevna naprava za ca 30 in ca 150 svetilk, različni elektromotorji železno polno omrežje. 4—1
Vprašajte: Inž. Wlk, hotel »Union« v Ljubljani.

Ženitna ponudba.

Usled pomanjkanja prilike se želi tem potom vdova srednje starosti poročiti z gospodom tudi vdovcem če mogoče s stalno službo. Dotična ima nekaj gotovine, je pridna in varčna gospodinja ter blagega značaja. Le resne ponudbe pod šifro J. H. na upravo »Slovenca«.

Na pisma brez naslova se ne bode oziralo. 2193 2—1

Služba

2191 2—1

organista in cerkovnika

je razpisana na Černuцах pri Ljubljani. Zglasiti se je osebno. Nastop lahko takoj.

Proda se radi bolezni izvrstno vpeljana

modna in galanterijska trgovina v Gorici

v najbolj prometni ulici, postaja električnega tramvaja, sredi mesta. Naslov pri upravnistvu »Slovenca.« 2192 2—1

Proda ali v najem se da pod ugodnimi pogoji in za nizko ceno 2194 2—1

enonadstropna hiša

s hlevom, skednjem, sadnim vrtom in njivo na Črnivcu. Hiša je blizu državne ceste in oddaljena od božjepoti Brezje le 10 minut. Pripravna je zlasti za vpokojenega. Gradi se tudi ravnokar vodovod. Več se izve v Ljubnem na Gorenjskem štev. 22.

2197 3—1

Proda se zaradi preselitve

divan, električni luster, svetilka, podobe, karnise za zastor, železna cvetlična ograja za okna in lesena galerija za nad vrata. Knaflorve ulice 10, III. nadstr., vrata 8.

Lepo donajajoča

hiša pri Celovcu

z lepim vrtom se prodaja pod ugodnimi pogoji. Vpraša se: Milli Žnider, Celovec, Freudenbergstrasse 24. 2198 1—1

Strojarski pomočnik

se sprejme takoj pri FRANC BABNIKU strojarju v Zgor. Kašlju, p. D. M. v Polju. Plača po dogovoru. 2199 1—1

Proda se pod ugodnimi pogoji in za nizko ceno

enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani, Poljska cesta štev. 20.

Poizvedbe v pisarni dr. Frana Poček, odvetnika v Ljubljani, Stari trg štev. 30.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja povodom izgube naše ljube matere, oziroma tašče in stare matere, gospe

Ane Mayr roj. Lazarovich

vdove lekarnarja

izrekamo s tem najtoplejšo zahvalo.

Sv. maša zadušnica se bode brala v torek, dne 10. avgusta ob 9. uri dopoldne v župni cerkvi Marijinega Oznanenja.

Ljubljana, 9. avgusta 1909.

2196 1—1

Žalujoči ostali.

Podružnice Spljet, Celovec in Trst

- Delniška glavnica -
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

Promese zemaljskih srečk I. izdaje. Glavni dobitek K 90.000.

Žrebanje že 16. avgusta. Cena K 5.

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec in Trst

- Rezervni fond -
K 300.000.